Česká a světová literatura do poloviny 19. století

Mgr. Olga Chudobová

Gymnázium, SOŠ a VOŠ
Ledeč nad Sázavou

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Michal Viewegh

VY_32_INOVACE_06_2_20_CJ

Gymnázium, SOŠ a VOŠ
Ledeč nad Sázavou

Životopisné údaje a charakteristika autora

- narozen1962
- spisovatel a publicista
- vystudoval češtinu a pedagogiku na filozofické fakultě
- od r.1983 publikoval své povídky v Mladé frontě
- několik let učil na základní škole v Praze 5 – Zbraslavi
- nyní je spisovatelem z povolání

Dílo

- vyznačuje se epičností
- prolínáním komediálních a tragických momentů
- dále se vyznačuje schopností dějového vyprávění
- jeho knihy jsou tzv. čtivé

Díla

- *Názory na vraždu* - novela s detektivní zápletkou
- *Výchova dívek v Čechách* – tragický milostný příběh o zbraslavském učiteli a o jeho vztahu s dívkou Beátou (zfilmováno)
- *Účastníci zájezdu* – o setkání velmi rozdílných lidí na autobusovém zájezdu do Itálie (zfilmováno)
- *Švédské stoly aneb Jací jsme* – sbírka novinových fejetonů

Báječná léta pod psa

- román - s autobiografickými prvky
- o generaci, která celý dosavadní život prožila v totalitním režimu
- kompozice – formou retrospektivního vyprávění
- odehrává se v době okupace ČSR vojsky Varšavské smlouvy
- končí po r. 1989
- humoristické a groteskní prvky

Báječná léta pod psa - postavy

- Kvido – vypravěč příběhu, zpočátku malý chlapec, na vše má svůj jasně vymezený pohled, většinu událostí jen s povzdálí sleduje a komentuje
- Otec – vzdělaný člověk, nechce se podvolit komunistickému režimu
- Maminka – stává se hlavou rodiny, když se tatínek začne uzavírat do sebe
- Šperk – komunistický pohlavár v podniku, kde pracoval tatínek

Ukázka

”A takhle to vždycky bylo,” vyprávěl Kvido. ”Otcova nechuť ke konfliktům, jeho fyzická neschopnost je snášet většinou zvítězily. Představa, že by měl čtyřicet hodin týdně trávit v jedné místnosti s někým, s kým se hádá, byla pro otce natolik nesnesitelná, že se se Zvárou nepohádal snad nikdy. Jakmile zjistil, že jejich názorová rozepře začíná směřovat k opravdové hádce, ustoupil. Málokterá pravda mu stála za to, aby si kvůli ní ničil nervy.”
”A to mu ani jednou v životě neřekneš, co si o něm myslíš?” přela se s ním žena.
”A na co? Akorát se porafáme. Nebo si snad myslíš, že mu otevřu oči a že se změní?” namítal jí otec. ”Neumím vychovávat psy, natož lidi.”
”To je pravda,” souhlasila výjimečně Kvidova matka.

Otázky a úkoly I

- Urči literární žánr.
- Kdo je vypravěčem příběhu?
- Které historické události jsou v knize popsány?
- Jaké je hlavní téma knihy a jaká jsou vedlejší témata?
- Za jaké politické situace se příběh odvíjí?

Otázky a úkoly II

- Charakterizuj jednotlivé postavy:
  - Kvido – jaký jejího vzhled, jeho výrazné vlastnosti, která záliba ho od dětství provázela?
  - Kvidův otec – jaké má zásady, jak ho poznamenal komunistický režim?
  - Kvidova matka – jak Kvida vychovávala?
  - Jaruška – jak se proměňoval její vztah ke Kvidovi?
  - Další postavy
- Příběh začíná narozením Kvida. Za jakých okolností k tomu dochází?
- Jak Kvido pomůže své rodině k lepšímu bydlení?
- Jakým způsobem chce maminka zachránit tatínka?
- Jakou dobu zažívají postavy v závěru díla?

Použitá literatura

- M. Vievegh*: Báječná léta pod psa:* Český spisovatel Praha 1992, Tiskárny Vimperk, s.r.o, vydání čtvrté, 224 s., ISBN 80-202-0496-2
- V. Martinková*: Teorie literatury*, Trizonia Praha 1995, Praha 5-Lužiny, 1. vydání,
- Tisk: Severografia Most, ISBN 80-85573-61-X

Poznámky